

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Király László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Farkas Sándor ügyvéd által képviselt alperes ellen közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszüntetése jogellenességének megállapítása iránt a Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróságnál 2.M.197/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Zala Megyei Bíróság 4.Mf.21.525/2008/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Zala Megyei Bíróság 4.Mf.21.525/2008/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek

- tizenöt nap alatt - 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s :

A felperes módosított keresetében közalkalmazotti jogviszonya megszüntetése jogellenességének megállapítását kérte eredeti munkakörbe történő visszahelyezésének mellőzésével.

A Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróság 2.M.197/2008/6. számú ítéletével megállapította, hogy a felperes az alperes közalkalmazotti jogviszonyát a 2007. július 26-án kelt felmentéssel jogellenesen szüntette meg. Kimondta, hogy a felperes jogviszonya az alperesnél az ítélet jogerőre emelkedése napján szűnik meg. Kötelezte az alperest elmaradt illetmény, hat havi átlagkereset, valamint perköltség megfizetésére.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes az alperes pénzügyi osztályán leltár-, és anyagnyilvántartó munkakörben dolgozott. Feladata volt a leltározás előkészítése, a leltár felvételének vezetése, végrehajtása, majd a leltárnyilvántartás papíron és számítógépes programmal történő elkészítése. Emellett végezte a gyógyszerek értékbeli könyvelését, illetve helyettesítette a pénztárost. A felperes végzettsége gimnáziumi érettségi, és képesített könyvelő.

A kórházat fenntartó önkormányzat képviselő-testületi határozatában az alperesnél 35 fő közalkalmazottat érintő csoportos létszámcsökkentésről döntött. Előírta, hogy az érintett közalkalmazottak jogviszonyát a Kjt. 30. § (1) bekezdés b) pontja szerint 2007. augusztus 1. napjától kezdődő felmentési idővel kell megszüntetni. Az alperes a létszámcsökkentés végrehajtását 2007. június 21-én rendelte el, amely a pénzügyi osztályon 2 főt érintett, a leltárnyilvántartót és egy pénzügyi ügyintéző munkakörben foglalkoztatottat. 2007. június 25-én a munkaügyi központnak küldött értesítésben már csak 33 fő szerepelt, a pénzügyi osztályról pedig kizárólag a felperes.

T. G. jogviszonya 2007. június 30-án lemondással megszűnt, ezt követően a feladatait B. K. M. végezte, aki számlaérvényesítéssel foglalkozott az alperesnél. A létszámcsökkentés során T. T., és a felperes jogviszonyát kívánták megszüntetni, T. T. azonban 2007. július 8-án közös megegyezéssel távozott.

Az alperes a 2007. július 26. napján kelt felmentéssel a felperes közszolgálati jogviszonyát 2008. február 29-ére szóló hatállyal megszüntette. Ennek indokolása a csoportos létszámcsökkentést elrendelő önkormányzati határozatra hivatkozott azzal, hogy a létszámcsökkentés a felperest is érinti.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a létszámcsökkentés végrehajtása során az volt a cél, hogy a pénzügyi osztályon a 6 ügyintéző száma 4-re csökkenjen. Ezt erősítette meg a tanúvallomásaiban K. M. gazdasági igazgató és Sz. L. A bíróság megállapíthatónak találta, hogy T. G. és T. T. jogviszonya megszüntetésével a kívánt cél már 2007. július első felében megvalósult, ennek ellenére a felperes felmentésére mégis sor került. A csoportos létszámcsökkentés végrehajtása alatt az alperes munkáltató a pénzügyi osztályra 2 új közalkalmazottat vett fel. Munkakörük ugyan nem azonos a felperes munkakörével, az álláshirdetésekben megjelölt mérlegképes könyvelői képesítéssel azonban nem rendelkeznek, olyan munkakört látnak el, amelyet korábban könyvelői végzettséggel rendelkező személy látott el. A bíróság arra következtetett, hogy a csoportos létszámleépítés végrehajtása során sérült a munkavállalói képviselettel folytatott konzultáción kialakított elv, vagyis az „érintettek szakképesítésének, képzettségének, szakmai tapasztalatának figyelembevétele”. Másrészt megállapítható, hogy az alperes a létszámcsökkentés keretében a felperes személyétől kívánt megválni, felmentésének tényleges oka ez volt.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Zala Megyei Bíróság 4.Mf.21.525/2008/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta azzal, hogy megállapította a közalkalmazotti jogviszony 2008. október 31. napjával történő megszűnését. Ezen időpontig kötelezte az alperest elmaradt illetmény, és azután járó kamat viselésére, valamint perköltség fizetésére.

A másodfokú bíróság egyetértett azzal a megállapítással, hogy a felmentés az ok valósága ellenére is okszerűtlen volt. Az elsőfokú eljárásban becsatolt iratok és tanúvallomások alapján tényként állapítható meg, hogy a csoportos létszámleépítés keretében előírt 2 fős létszámcsökkentés a felperes felmentése előtt T. G. és T. T. távozásával megvalósult. Ebből okszerűen az következik, hogy a felperes közalkalmazotti jogviszonyának a csoportos létszámleépítésre alapított megszüntetése nem támasztotta alá a felmentését. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletéből mellőzte annak megállapítását, hogy sérült a munkavállalói érdekképviselettel folytatott konzultáción kialakult elv, továbbá, hogy az alperes a felperes személyétől kívánt megválni létszámleépítésre hivatkozással. Mindezek azonban a másodfokú

bíróság álláspontja szerint az elsőfokú ítélet jogszerűségét nem vonták kétségbe. A csoportos létszámleépítés mint valós felmentési ok okszerűtlennek bizonyult, mert a létszámleépítés a felperes felmentése előtt megvalósult, a felperes foglalkoztatási helyén az előírt létszámot a létszámleépítés végrehajtásra előírt időben az alperes elérte.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében az eljáró bíróságok ítéleteinek „megváltoztatását”, a felperes keresetének elutasítását és perköltségben való marasztalását kérte.

A felülvizsgálati érvelés szerint az intézményben kizárólag a felperes dolgozott a megszüntetésre kijelölt leltárkezelő-anyagkönyvelő munkakörben. Többek között létszámleépítési alapelv volt, hogy olyan munkaköröket kell megszüntetni, amelyek felszámolása ellenére a működés fenntartható, továbbá amely munkakör feladatai más munkakörökhöz történő hozzárendeléssel, vagy egyéb, racionális intézkedéssel elláthatóak. A felperes munkaköre ilyen volt. A munkáltató szabadon döntheti el, hogy mely munkavállalók jogviszonyát szünteti meg a létszámleépítés keretében. A kórháznak intézményi szinten kellett betartania a csoportos létszámleépítés kereteit, ez pedig megtörtént. A munkáltató nem köteles arra, hogy az intézményen belüli szervezeti egységek létszámváltozását figyelembe vegye akkor, amikor a munkakörökre bontott létszámleépítés kötelezettségét a tulajdonos elrendelte. T. T. egyébként munkakörét, majd személyét illetően is alanya lett volna a csoportos létszámleépítésnek, azonban időközben a jogviszonya közös megegyezéssel megszűnt. T. G. azonban pénztáros volt, ez a munkakör mellőzhetetlen a közintézményben. Az ő közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetése semmiféle összefüggésben nincs a csoportos létszámleépítéssel, a létszámleépítést kikényszerítő okokkal, a munkáltató működésével.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult azzal, hogy az alperes 30.000 Ft + áfa perköltséget fizessen részére.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt, nincs helye a bizonyítékok újra értékelésének, azaz felülmérlegelésének. Az ügy érdemét érintő jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése valósíthat meg [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH 2001/197., BH 2002/29.].

A felülvizsgálati kérelemben foglaltak jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot.

A felülvizsgálati eljárásban is irányadó jogerős ítéleti tényállás szerint az alperest fenntartó önkormányzat képviselő-testületi határozatában döntött az intézményben 35 főt érintő csoportos létszámcsökkentésről. Az alperes a határozat végrehajtását 2007.

június 21-én rendelte el, meghatározva a leépíthető munkaköröket. Eszerint a pénzügyi osztályon a létszámcsökkentés 2 fő jogviszonyát érintette, egyrészt a leltárnyilvántartói, másrészt 1 fő pénzügyi ügyintéző munkakörben foglalkoztatottat.

A döntés meghozatalát követően a pénzügyi osztályon előírt 2 fő létszámcsökkentés megtörtént azáltal, hogy 2007. június 30-án T. G. lemondott, T. T. jogviszonya pedig 2007. július 8-án közös megegyezéssel megszűnt. Ebből következően helytállóan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a felperes esetében a 2007. július 26-án közölt felmentési indok (nevezetesen a csoportos létszámleépítés) okszerűsége nem volt megállapítható. Amennyiben a felperes jogviszonyát az alperes a szervezeti változásra figyelemmel meg akarta szüntetni - akár a munkakör feleslegessé válása okán -, azt ezen indokkal tehetné volna meg.

A képviselő-testület határozata nem vitásan 35 főt érintő létszámcsökkentésről döntött, amelyet az alperesnek intézményi szinten kellett végrehajtania. Ugyanakkor a munkáltató maga határozta meg a pénzügyi osztály vonatkozásában a 2 fő jogviszonyát érintő létszámcsökkentést, amely már azelőtt megvalósult, hogy az alperes csoportos létszámcsökkentésre hivatkozással a felperes közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetéséről intézkedett volna. A képviselő-testületi határozat konkrétan megszüntetendő munkakörök tekintetében nem tartalmazott előírást. Ebből következően az alperes szabadon dönthette el, hogy kinek a jogviszonya megszüntetéséről határoz, és meg is jelölte, hogy a pénzügyi osztályon 2 státusz megszüntetését tartja indokoltnak. A felmentő intézkedés indokának valósnak és okszerűnek kellett lennie, amely a felperes esetében nem volt megállapítható [Kjt. 30. § (2) bekezdés], tekintve, hogy az osztályt érintő létszámcsökkentés a felmentés közzlése előtt már megvalósult.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

Az alperes perköltségviselési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2009. december 16.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: Nné tisztviselő